

Aan de VRT

T.a.v.
Klachtendienst
Nieuwsombudsman

Betreft: klacht inzake uitsluiting partijen van Europees verkiezingsdebat

Brussel, 30 April 2024

Geachte heer, mevrouw,

Op uw website troffen wij de volgende aankondiging van het "Europees Lijsttrekkersdebat":

"Op 9 juni zijn het niet alleen Vlaamse en federale verkiezingen. Ook binnen de Europese Unie zijn er verkiezingen en uiteraard heeft VRT daar oog voor. Op vrijdag 31 mei organiseert VRT het Europees debat. Daar gaan de zeven lijsttrekkers met elkaar in debat. Wat is de inzet van de Europese verkiezingen? Wie is voor meer Europa? Een pittig debat onder de deskundige leiding van presentator Annelies Beck in Studio 5 van VRT, met publiek. Het Europees debat: op vrijdag 31 mei om 21.20 uur op VRT Canvas."

Allereerst wijzen wij u op een onjuistheid: er zijn geen zeven maar negen Europese lijsttrekkers voor de Nederlandstalige kieskring. Ook als VRT ervoor kiest om twee van de negen niet uit te nodigen, is het op zijn minst merkwaardig dat het bestaan van twee politieke partijen - Volt België en Voor U - eenvoudigweg wordt ontkend.

Ten tweede maken wij bezwaar tegen de uitsluiting van Volt bij het bewuste lijsttrekkersdebat. Er is geen enkel objectief criterium voor de uitsluiting van twee van negen partijen.

Logistiek is er nauwelijks verschil tussen een debat met zeven of negen lijsttrekkers.

Het andere, veel gebezigde en ongefundeerde argument dat Volt niet in alle kieskringen opkomt, ontbeert in het geval van de Europese verkiezingen elke basis. Volt neemt deel aan

de Europese verkiezingen in de Nederlandstalige kieskring, en onderscheidt zich dus op geen enkele wijze van de zeven geselecteerde partijen. De lijsttrekker voor Volt, Sophie in 't Veld, is een zittend Europarlementariër, net als enkele van de deelnemers aan het debat.

Een argument dat frequent wordt gebezigd tegen een andere uitgesloten partij geldt niet voor Volt: Volt heeft een volledig en volwaardig verkiezingsprogramma.

Ook de publieke opdracht van VRT is helder: die biedt geen enkel handvat voor de uitsluiting van politieke partijen, wel integendeel. Enkele relevante passages van uw website, aangaande de publieke opdracht (markering door ondergetekende):

- *Bij de selectie en presentatie van nieuws en andere journalistieke content, staan publiek belang, journalistieke deontologie en onpartijdigheid, betrouwbaarheid, redactionele onafhankelijkheid, snelheid en inhoudelijke afwegingen voorop.*
- *VRT biedt context, diepgang en duiding in een ruim scala van domeinen van informatie, waaronder binnenlands nieuws, buitenlands nieuws, politiek, financieel- en sociaal-economisch nieuws, cultuur en sport. De publieke omroep [...] biedt duidelijke context, die mediagebruikers toelaat om na en door middel van onpartijdige en betrouwbare informatie en duiding, optimaal te kunnen participeren aan de Vlaamse, democratische samenleving.*

VRT draagt bij tot geïnformeerd burgerschap.

- *VRT beoogt een grotere kennis van de parlementaire democratie en de werking van de politieke instellingen in Vlaanderen, België, Europa en de wereld.*
- *VRT brengt mediagebruikers in contact met de verschillende opinies, opvattingen en ideologieën die leven in de samenleving.*
- *[...]*
- *VRT voedt het maatschappelijk debat, moedigt mediagebruikers aan om op een geïnformeerde manier deel te nemen aan het maatschappelijk debat en draagt bij tot de democratische meningsvorming.*

Uiteraard geniet VRT volledige redactionele vrijheid. Tegelijkertijd dient VRT als onderdeel van de publieke omroep wel aan de publieke opdracht te voldoen. Onzes inziens is het systematisch en willekeurig uitsluiten van democratische partijen die deelnemen aan de verkiezingen strijdig met de publieke opdracht van de VRT. Het uitsluiten van politieke partijen op onduidelijke gronden draagt op geen enkele wijze bij aan de eigen doelstellingen.

Volgens de eigen website stelt VRT de “kiezer centraal met heldere informatie en duiding op maat”. Er is geen enkel objectief argument aan te voeren waarom die kiezer minder recht zou hebben op informatie over de standpunten en kandidaten van Volt, dan over de overige partijen. Volt is een officiële politieke partij, die op 9 juni op het stembiljet staat, net als de zeven geselecteerde partijen.

Langs deze weg dienen wij een formele klacht in, en vragen tevens de Nieuwsombudsman om een analyse. Gezien de naderende datum van het debat, vragen wij om een urgente behandeling van onze klacht.

Indien wij op maandag 6 mei geen overtuigende onderbouwing voor het besluit tot uitsluiting hebben ontvangen, overwegen wij de zaak ter beoordeling voor te leggen aan de rechter in een kort geding.

Met vriendelijke groet,

Carlo Giudice
Sophie in 't Veld